

**MATURITNÍ ZKOUŠKA 2025
TÉMATA ÚSTNÍ ZKOUŠKY
PRO OBOR VZDĚLÁNÍ
82-41-M/05 GRAFICKÝ DESIGN**

Obsah

Dějiny výtvarné kultury	2
Technologie.....	4
Anglický jazyk	8

Dějiny výtvarné kultury

1. **Pravěké umění** – vývoj člověka, periodizace, jeskynní malby, megality, pravěké sošky, keramika, doba bronzová a železná, Zdeněk Burian
2. **Umění starověké Mezopotámie** – lokalizace, periodizace, architektura, sochařství, písmo a vynálezy, užité umění
3. **Umění starověkého Egypta** – lokalizace, periodizace, architektura, sochařství, malířství
4. **Umění antického Řecka** – minojská a mykénská kultura – lokalizace, časové zařazení, charakteristika kultur; Řecko – periodizace, znaky řeckého umění, architektura, sochařství, malířství
5. **Umění antického Říma** – etruské umění – lokalizace, časové zařazení, architektura, sochařství; Řím – založení Říma, periodizace, znaky římského umění, architektura, sochařství, malířství
6. **Křesťanská antika a umění Byzance** – křesťanství - znaky a symboly, architektura, malířství; Byzantská říše – vznik, vývoj, architektura, malířství (ikony, mozaiky), Ravenna
7. **Kultura a umění Velké Moravy** – historie Velké Moravy, velkomoravská hradiště, typy staveb, řemesla, umělecké předměty Velké Moravy
8. **Románský sloh** – časové zařazení, charakteristika stylu, architektura v Evropě a českých zemích, sochařství, malířství
9. **Gotický sloh** – periodizace, charakteristika stylu, architektura v Evropě a českých zemích, sochařství, malířství
10. **Renesanční umění v Itálii** – periodizace, znaky renesančního umění, architektura, sochařství, malířství
11. **Renesanční umění v Evropě a českých zemích** – časové zařazení, znaky renesančního umění, architektura, sochařství, malířství
12. **Barokní umění v Evropě** – časové období, charakteristika stylu, architektura, sochařství, malířství

- 13. Barokní umění v českých zemích** – periodizace, charakteristika stylu, architektura, sochařství, malířství
- 14. Klasicismus v Evropě a českých zemích** – časové zařazení, charakteristika stylu, architektura, sochařství, malířství, empír
- 15. Romantismus v Evropě a českých zemích** – časové zařazení, charakteristika stylu, architektura, sochařství, malířství, užité umění
- 16. Realismus** – časové zařazení, charakteristika stylu, malířství, architektura – historizující slohy, železné konstrukce; generace Národního divadla
- 17. Impresionismus** – časové zařazení, charakteristika stylu, předchůdci impresionistů a hlavní představitelé impresionismu a jejich díla
- 18. Postimpresionismus** – časové zařazení, charakteristika směru, hlavní představitelé a jejich díla
- 19. Symbolismus a secese** – časové zařazení, charakteristika uměleckého směru a stylu, architektura, sochařství, malířství, užité umění
- 20. Moderní umělecké směry první poloviny 20. století** – fauvismus, expresionismus historické souvislosti, charakteristika směrů, významní představitelé a jejich díla
- 21. Moderní umělecké směry první poloviny 20. století** – dadaismus, surrealismus historické souvislosti, charakteristika směrů, významní představitelé a jejich díla
- 22. Kubismus a futurismus** – časové zařazení, charakteristika stylů, malířství, sochařství, architektura; české země – kuboexpresionismus, česká kubistická architektura, užité umění; kubofuturismus
- 23. Moderní architektura 20. století** – individualistická moderna, ruský konstruktivismus, purismus, Bauhaus, funkcionalismus, socialistický realismus
- 24. Abstraktní malba** – charakteristika směrů a hlavní představitelé - novoplasticismus, suprematismus, orfismus, akční malba, informel, art brut, abstraktní expresionismus, tachismus, op-art
- 25. Umělecké směry 2. poloviny 20. století** – pop-art, konceptuální umění, land art; akční umění – happening, body art, performance, hnutí Fluxus

Zpracovala: Mgr. Alena Biskupová

Technologie

1. Materiály v grafice, malbě a polygrafii

- stručná charakteristika, rozdělení, vlastnosti a užití materiálů v daných oblastech,
- dřevo a materiály vyrobené na bázi dřeva, kovy, textilní materiály, sklo.

2. Materiály v grafice, malbě a polygrafii

- stručná charakteristika, rozdělení, vlastnosti a užití materiálů v daných oblastech,
- plasty, pryskyřice a klovatiny, lepidla, kyseliny a louhy.

3. Teorie a psychologie barev

- teorie světla a barev, teorie barevného vidění,
- vlastnosti barev, druhy kontrastů,
- míšení barev (RGB, CMY, CMYK),
- psychologie barev, účinek barev na lidskou psychiku, symbolika barev, barevné asociace,
- využití vlastností a účinků barev v grafickém designu (reklama, obalový design) a jiných oblastech.

4. Barevné směsi (malířské a nátěrové hmoty)

- složení a vlastnosti barevných směsí (pigmenty, pojiva, ředidla, aditiva),
- druhy barviv a pigmentů,
- druhy barevných směsí, jejich složení a vlastnosti.

5. Umělecké tiskové techniky – tisk z výšky

- rozdělení grafických technik,
- princip, charakter, historický vývoj a postup technik tisku z výšky, materiály a nástroje,
- tisk jedno- a vícebarevných tisků.

6. Umělecké tiskové techniky – tisk z hloubky (rytiny, lepty)

- rozdělení grafických technik,
- rozdělení, princip, historický vývoj a postup mechanických a chemických technik tisku, z hloubky, materiály a nástroje.

7. Umělecké tiskové techniky – tisk z plochy

- rozdělení grafických technik,
- druhy litografie, charakter předloh a zpracování tiskové formy pro jednotlivé druhy litografie,
- zařízení litografické dílny, kreslicí prostředky, příprava kamene,
- barevná litografie (princip soutisku),
- princip technik tisku z hloubky kamene.

8. Serigrafie (umělecký i reprodukční sítotisk)

- rozdělení grafických technik,
- princip, charakter, historický vývoj a postup serigrafie,
- tisková forma v sítotisku, druhy rámců a síťovin (umělecký a reprodukční sítotisk), druhy ručních šablon, zhotovení šablon v reprodukčním sítotisku,
- tisk umělecký i reprodukční (tiskové zařízení, druhy strojů, druhy barev, postup při tisku),
- význam a využití, výhody a nevýhody reprodukčního sítotisku (srovnání s jinými technikami).

9. Technika kresby (kreslicí prostředky a podložky pro kresbu), papír

- hlavní výrazové prostředky kresby,
- rozdělení, vlastnosti a použití kreslicích prostředků,
- druhy kresby, techniky kresby, podložky pro kresbu,
- ruční a strojová výroba papíru,
- suroviny k výrobě papíru,
- druhy, vlastnosti a použití papírů.

10. Akvarel, kvaš, pastel

- malba a její hlavní výrazové prostředky (srovnání s kresbou), druhy malby,
- složení akvarelových, kvašových barev a pastelů, jejich druhy a vlastnosti,
- charakter, výhody a nevýhody technik, malířské postupy, vhodné podložky pro malbu,
- historický vývoj technik, významní malíři,
- technika malby (postup při malbě uvedenými technikami).

11. Tempera, olejomalba, akryl

- malba a její hlavní výrazové prostředky (srovnání s kresbou), druhy malby,
- historický vývoj technik, významní malíři,
- složení barev, charakter, výhody a nevýhody technik, malířské postupy, podložky,
- napínání plátna, druhy podkladů,
- vady olejomalby a jejich příčiny.

12. Monumentální malířské techniky

(freska, secco, enkaustika, sgrafito, mozaika, štukolustro, vitráž, malba na sklo)

- malba a její hlavní výrazové prostředky (srovnání s kresbou), druhy malby,
- historický vývoj technik, významná historická období, památky a osobnosti,
- charakter princip a využití jednotlivých technik, pracovní postupy a materiály.

13. Klasifikace tiskových písem

- základní terminologie,
- historický vývoj písma a typografie,
- klasifikace tiskových písem, jejich charakteristika a použití,
- historie sazby, počítačová sazba textu, měrné systémy v typografii,
- měrné systémy v typografii,
- počítačová sazba textu.

14. Grafická úprava knihy a periodika

- části knihy, typografické zásady při úpravě knihy,
- funkce přebalu a obálky a nároky na jejich výtvarné zpracování,
- zvláštnosti úpravy dětské knihy, poezie, periodik,
- historický vývoj dětské ilustrace u nás,
- vazba (druhy vazeb, materiály, výroba pevné vazby, finální úprava desek a obálky),
- textilní materiály používané v knihařství,
- post-press (dokončovací práce na tiskovinách, zušlechťování tiskovin).

15. Grafická úprava akcidenčních tiskovin

- vysvětlení pojmu akcidenční tiskovina, druhy akcidenčních tiskovin
- charakteristika a rozdělení akcidenčních tiskovin: plakát, kalendář, leták, prospekt atd. (stručná charakteristika prostředků, jejich funkce, ekonomické aspekty, výtvarné zásady při navrhování)
- obecná charakteristika plakátu, druhy plakátů, jejich funkce, zásady a možnosti výtvarného zpracování,
- druhy kalendářů, jejich stručná charakteristika a funkce, výtvarné zpracování.

16. Předtisková příprava

- rukopisy a obrazové předlohy, druhy obrazových předloh
- sazba textu, snímání předloh, druhy scannerů, reprodukční proces,
- nátisk, montáž,
- barvy RGB a CMYK, CMYKOG a přímé barvy,
- reprodukční proces (druhy rastrů, barevné výtažky).

17. Polygrafie – tisk z výšky (knihtisk, flexotisk)

- základní pojmy z oblasti polygrafie,
- druhy tisku v polygrafii, princip tisku z výšky,
- historický vývoj, výhody a nevýhody technologické postupy, tiskové formy, stroje, barvy, charakteristika a využití reprodukčních technik tisku z výšky.

18. Polygrafie – tisk z hloubky (hlubotisk, oceloryt, tampónový tisk)

- základní pojmy z oblasti polygrafie,
- druhy tisku v polygrafii, princip tisku z hloubky,
- historický vývoj, výhody a nevýhody technologické postupy, tiskové formy, stroje, barvy, charakteristika a využití reprodukčních technik tisku z hloubky,
- druhy hlubotiskových rastrů.

19. Polygrafie – tisk z plochy (ofset)

- základní pojmy z oblasti polygrafie,
- druhy tisku v polygrafii, princip tisku z plochy,
- historický vývoj, výhody a nevýhody technologické postupy, tiskové formy, stroje, barvy, charakteristika a využití reprodukčních technik tisku z plochy.

20. Počítačová grafika, digitální tisk

- rozdíl mezi vektorovou a bitmapovou grafikou,
- SW, programy pro tvorbu v oblasti grafického designu,
- HW, základní vybavení pracoviště počítačové grafiky,
- princip, přínos a použití digitálního tisku v současné polygrafii, druhy digitálních tiskových technologií, jejich výhody, nevýhody a využití v polygrafii.

21. Marketing, propagace, reklama, marketingová komunikace

- vymezení pojmů propagace, reklama, marketingová komunikace,
- historický vývoj propagace,
- marketingový mix, marketingový plán, marketingový průzkum,
- druhy komunikace,
- poznávací, citové a motivační procesy.

22. Propagační proces

- cílové skupiny, sociodemografické znaky,
- propagační média, vhodný výběr média,
- reklamní strategie, ucelená propagační akce (kampaň),
- komunikační mix,
- značka, logo firmy, manuál firmy, Corporate Identity, firemní image, dobré jméno firmy.

23. Velkoplošná reklama, světelná reklama

- prostředky velkoplošné a světelné reklamy, jejich druhy, charakteristika a výtvarné zásady při jejich navrhování,
- materiály využívané ve velkoplošné reklamě,
- zásady umístění prostředků velkoplošné reklamy v rámci veřejného prostoru,
- velkoformátový tisk, nejčastěji používané technologie.

24. Analogová a digitální fotografie

- princip klasické a digitální fotografie,
- rozdělení fotografických přístrojů,
- objektivy, fotografické materiály,
- zpracování čb fotografie – negativ, pozitiv,
- zpracování digitální fotografie, využití v praxi.

25. Obaly

- druhy a funkce obalů,
- požadavky na výtvarné a konstrukční zpracování obalů,
- význam a využití barev v obalovém designu, psychologie barev,
- materiály a nejpoužívanější technologie při potisku obalů,
- post-press (dokončovací práce na tiskovinách, zušlechťování tiskovin).

Zpracovala: Mgr. Lenka Kašpárková, Ph.D.

Anglický jazyk

1. Basic Facts about the Czech Republic
2. Basic Facts about the United Kingdom and Tourism
3. Edgar Alan Poe
4. William Shakespeare
5. Celebrations and Holidays in the UK and the USA
6. Gothic
7. Renaissance – Michelangelo
8. Renaissance – Leonardo da Vinci
9. Baroque – Rembrandt
10. Classicism
11. Romanticism
12. Impressionism – Claude Monet
13. Postimpressionism – Vincent van Gogh
14. Art Nouveau – Alfons Mucha
15. Art Nouveau - Gustav Klimt
16. Modernism
17. Cubism – Pablo Picasso
18. Surrealism – Salvador Dalí
19. Surrealism, Symbolism – Frida Kahlo
20. Pop Art – Andy Warhol

Zpracovala: Mgr. Bc. Pavla Nedopilková

Schválil v Opavě dne 9. září 2024

Ing. Vítězslav Doleží v. r.
ředitel školy

